

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

POLETJE/SOMMAR 2019

ISSN-2000-2173

Št./Nr 67

Letnik/Årgång 18

Slovenska riksförbundet i Sverige

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET

Maj 2019, Št./Nr 67, Letnik/Årgång 18

Izdajatelj/Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9

Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Članarina SZ

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 580 izvodih

Naslovna fotografija/omslagsfoto: Danni Strazar

Zadnja stran/sista sidan in v glasilu: Zvone Podvinski

Za vsebino objavljenih člankov so odgovorni avtorji. Pisma društev, ki niso člani Slovenske zveze, in oglase posameznikov objavljamo le, če je v glasilu dovolj prostora.

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD	3
PREDSEDNIK IMA BESEDO	4
SLOVENSKI DOM GÖTEBORG	7
SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING.....	9
SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO SLOVENIJA, OLOFSTRÖM	14
ORFEUM – LANDSKRONA	16
PLANIKA – MÄLMO	17
SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM.....	20
KULTURA	23
NEKAJ ZA OTROKE – NÄGOT FÖR VÅRA MINSTA	25
SMEH JE POL ZDRAVJA	27
ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET	27
OBVESTILA – MEDDELANDE	30
ŠPORT	32
PISMA BRALCEV	35
V SPOMIN – IN MEMORIAM	38

Glavni in odgovorni urednici/ huvudredaktörer: **Danni Strazar, Suzana Macuh**

Častna članica uredništva/hedersmedlem: **Augustina Budja Bencek**

Oblikovalka & slov. lektura / Teknisk redaktör: **Danni Strazar**

Naslovni & lektura šved. besedil / Adresshantering: **Suzana Macuh**

Naslov uredništva / Redaktionsadress:

Slovenska riksförbundet i Sverige

Box 145

731 23 Köping

E-naslov/E-post:

slovenskoglasilo@gmail.com

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 4. septembra 2019!

Skicka era bidrag till Slovenska BLADET senast den 4 september 2019, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSSORD

Ko boste prejeli glasilo, bo poletje že pred vrtati in bomo na Švedskem praznovali solsticij (Midsommar), v Sloveniji pa 25. junija Dan samostojnosti. Upam, da boste en ali drug praznik lepo praznovali, kjer koli pač boste.

Naj vam tokrat brez dolgovezenja obe s Suzano zaželiva le še čudovito poletje po vaši meri.

UŽIVAJTE!

P.s. kdor pa bo 6. julija v Radovljici na prireditvi Dobrodošli doma, naj me pa kar pocuka za rokav.

/Danni

När ni bläddrar er igenom detta blad, har sommaren redan knackat på, i Sverige firas Midsommar och i Slovenien firas landets självständighet, den 25 juni. Vi hoppas att en eller båda firandena kommer att bli fina, oavsett var ni befinner er.

Kort och koncist önskar Danni och jag er fin sommar och att den blir som ni önskar er! Ha det fint!

Ps kom och säg hej om du är i Radovljica den 6 juli på Dobrodošli doma!

/Suzana

PREDSEDNIK IMA BESEDO

S spoštovanjem in z veseljem vse skupaj prisrčno pozdravljam v imenu Slovenske zveze. Znova je čas, da napišem nekaj besed o delovanju Slovenske zveze na Švedskem. Delo v društvih in zvezi je že v polnem razmahu, za nami so občni zbori, razna praznovanja in obiski, ki smo jih letos imeli na razne načine ob dogodkih, ki so se odvijali v društvih in ob raznih srečanjih .

V aprilu smo uspešno izpeljali občni zbor Slovenske zveze na Švedskem, med nami na občnem zboru smo imeli čast pozdraviti goste iz Kopenhagena, veleposlanika Republike

Slovenije za skandinavske države, g, Edvina Skrta z družino, med nami pa je bil tudi gospod Dario Križ, častni konzul RS iz Lunda. V veliko veselje mi je bilo, da je bila tako zelo lepa udeležba na letošnjem občnem zboru. Hvala vsem društvom, v katerih ste poskrbeli za udeležbo na občnem zboru Slovenske zveze.

V upravnem odboru zveze je prišlo do manjše spremembe med člani upravnega odbora, in ob tej priložnosti se želim lepo zahvaliti gospodu Zvonku Benceku za ves dosedanji trud in delo v upravnem odboru Slovenske zveze v vlogi podpredsednika upravnega odbora SZ, na njegovo mesto pa je bila izvoljena gospodična Danni Stražar. Dobrodošla v upravni odbor zveze, celotnemu odboru pa ob tej priložnosti želim veliko uspeha pri delu in vodenju Slovenske zveze v letu, ki je pred nami, z menoj na čelu kot predsednikom Slovenske zveze.

Na letosnjem občnem zboru SZ je bilo sprejetih kar nekaj novih in pomembnih odločb, ki bodo v pomoč in v korist pri financiranjih različnih dejavnosti in pri vključevanju mlajše generacije v različne aktivnosti v društvih. Že lani jeseni smo objavili razpis, ki je namenjen predvsem mlajši generaciji, namen razpisa je, da se sami predstavijo s kakšnim projektom, ki bo povezan z delovanjem društva in z vključevanjem mlajše generacije v osrednje dogajanje društev, hkrati tudi za pridobitev novih članov v društvo in s tem tudi v Slovensko zvezo.

Vstopamo v poletno obdobje, ki se ga vsi skupaj veselimo, že kar v prvih poletnih dneh smo začutili vročino, toplo pomlad, ki pa povzroča precej skrbi zaradi suše. Vsi skupaj upamo, da ne bo prišlo do takšne vročinske katastrofe kot lani.

Spoštovani rojaki, vsem želim obilo lepih trenutkov in užitkov v poletnih dneh, lepo poletno praznovanje vseh praznikov tudi pomembnega praznika samostojnosti domovine Slovenije konec junija.

Spoštovani člani Slovenske zveze, pred nami je tudi čas počitka in letnih dopustov, zato vam vsem želim prijeten dopust, veliko počitka in uživanja, tistim, ki se boste na poti podali z avtomobilom, pa želim srečno pot, predvsem pa vsem varno potovanje na splošno, pa naj že bo s katerim koli prevoznim sredstvom. Naj bo dopust prava sprostitev, užitek in hkrati tudi nabiranje novih moči za naprej.

Delo in aktivnosti Slovenske zveze:

Binkoštno srečanje rojakov v Vadsteni

Praznovanje poletnega solsticija (Midsommar) in slovenskega dneva državnosti konec junija.

Alojz Macuh, predsednik SZ / Ordförande Slovenska riksförbundet

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Dnevi in tedni hitijo, kot da se jim kam mudi. Ko bo izšlo naslednje Slovensko glasilo, bo minilo že šest mesecev tega leta. Včasih, ko sem še delala, so upokojenci govorili, da ne utegnejo vsega opraviti in da nimajo časa, in takrat sem si mislila »Saj ne hodijo delati«, a sedaj, ko sem tudi sama upokojenka, pa razumem in moram priznati, da je res tako. Obiski pri zdravniku ali v bolnišnici, vse poteka počasneje. No, dokler je še zdravje in sami zmoremo dnevna opravila, še nekako gre. Ni pa tako za vse, ki potrebujejo pomoč in so odvisni od občine, da jim pomagajo s pomočjo na domu, torej po švedsko hemtjänsten, da je njihovo življenje lahko znosno. Vse več starejših občanov, prav tako tudi Slovencev, ki smo prišli 1960–1980 leta, je potrebnih pomoči. Leta tudi nam niso prizanesla. Sedaj gre vse bolj počasi in iskrica aktivnosti ni tako velika. Treba je misliti na počitek in dobro počutje brez stresa.

16. marca smo imeli Občni zbor. Dobili smo nekaj predlogov o srečanjih in videli bomo, koliko zainteresiranih bo prišlo. Po sestanku smo nekaj pojedli, poklepetali in zapeli ob Jožetovi harmoniki.

V soboto, 16. novembra ob 18. uri bo srečanje ob sproščenem pogovoru in »knytkalas«, torej naj vsak prinese nekaj s seboj.

Letos smo v Upravnem odboru ostali brez ene članice, Marije Lajšič, ki bi rada imela več časa za vnučko in bila brez odgovornosti, pomagala pa bo, če bo lahko. Marija - hvala ti za vsa ta leta in upamo, da boš res čas izkoristila za svoje hobije.

Vadstena bo tako kot vsako leto, brezplačen avtobus za člane.

Dan državnosti v juniju.

Naši jubilanti:

Februar: Gabriella Tomažič, 45 let

Marec: Stanislav (Stanni) Ratajc, 55 let

April: Ana Seničar, 80 let

Maj: Ivan Košak, 80 let; Marija Perovič, 70 let

Junij: Marija Lajšič, 75 let

Naj Vam bo dan praznovanja vesel in srečen,
vse leto pa zdravo kakor med in vedro kakor cvet.

Naj vsi dnevi življenja Vam mirno teko, vsaka stopinja naj srečna Vam bo,
ne vedi v življenju, kaj je trpljenje, naj izpolni se Vam vse življenje.

Naše čestitke in še veliko lepih let!!

Tudi žalostne stvari se dogajajo. 12. decembra 2018 smo se v St Olofs kapell Kviberg poslovili od Andree Eve Turšič, stare komaj 46 let. Andrea je bila hčerka Štefke in Štefana in je skorajda dobesedno odrasla v društvu France Prešeren, saj bila oba starša sta aktivna v društvu.

Andrea je bila v pevskem zboru, folklori in rada je pomagala na veselicah in družabnih večerih. Ko sem bila na pogrebu Florijana (septembra 2018), sva govorili in je bila izjemno dobro razpoložena. Govorili sva o različnih stvareh, vedno pa je vprašala, kako je s preostalimi člani moje družine. Bila je vesela in ponosna na svoji hčerki, še bolj pa vnuka Noah. Kdo bi si takrat mislil, da se bomo v decembru poslovili od nje. Vsem njenim naše iskreno sožalje.

Počivaj v miru. Pogrebno mašo je vodil župnik Zvone Podvinski.

21. februarja smo se na pokopališču Fässberg v kapeli poslovili od Otona Turnška, 93 let. Oton je bil aktiven dolgoletni član v društvu France Prešeren. Vodil je folkloro, bil v pevskem zboru in tudi pobudnik za ohranjanje slovenskega jezika in tega, da se kulturna dediščina izroči naslednjim generacijam.

Oton, hvala za vse in počivaj v miru.

Tako teče življenje naprej in nihče ne ve, kdaj se bo končalo.

Nekateri so se že odpravili na dopust v domovino, drugi se bodo pozneje, ko je konec šole.

Vsem lepe počitnice in prijeten dopust.

Pazite nase in uživajte!!

Za Upravni odbor Slovenskega doma

Marija Kolar

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING

Sobotni izlet v Uppsalu – 18. maja 2019

Vse generacije društva Simon Gregorčič iz Köpinga smo se podale na izlet v Uppsalu. Dan je bil uspešen, ogledali smo si različne znamenitosti mesta Uppsale, na pot pa smo se odpravili že zgodaj zjutraj na pot z mini avtobusom, ki ga je varno in previdno vozil predsednik društva Alojz Macuh. Dan je bil za vse prisotne nepozaben, bilo je čudovito, čeprav ne ravno sončno, a je bilo vseeno lepo vreme. Na obrazih vseh prisotnih je bilo opaziti prijetno razpoloženje in vesele nasmehe.

Lepo vzdušje med vsemi, lep sprehod po samem mestu do parka in vse do mestne kraljeve cerkve, kjer smo se po čistem naključju srečali tudi s kardinalom Andersom Arborelius, ki je vodil sveto mašo za birmance. Imeli smo tudi priložnost za srečanje s sestro Sixto. Ona je bila namreč tista, ki je verouk poučevala tudi slovenske otroke, med drugim tudi člana društva, ki sta bila zraven na tem izletu. Anton in Angelca sta bila zelo vesela srečanja po dolgih letih.

Mesto Uppsala je zelo obiskana turistična točka. Dobili smo tudi vtis, da je res pravo mesto za vsakršno rekreacijo oz. razvedrilo. Naj že zdaj naj izkoristim priliko, da naredim reklamo, da bomo podoben izlet člani društva Köping še organizirali. Druženje vseh generacij je zelo pomembno med vsemi slovenskimi rojaki, in med člani društva Simon Gregorčič Köping se je res občutilo, da so bili zelo zadovoljni z vsem.

Vsi, ki smo se udeležili izleta, smo bili enotnega mnenja, da je treba organizirati takšne izlete, kajti zares potrebujemo druženje in sprostitev, ki ju lahko doživimo le na takšnem srečanju.

V nekaj besedah se lepo zahvalim vsem organizatorjem za pomoč pri izvedbi izleta. Spodbujam vsako takšno srečanje, hkrati si pa želim, da pridobimo še več članov in dobrih ljudi v našo sredo.

Hvala vsem za sodelovanje in pomoč pri organizaciji, ter hvala vsem, za prijetno sobotno druženje.

Suzana Macuh

Lördagens utflykt till Uppsala

Lördagen den 18-05-2019 åkte vi medlemmar i föreningen Simon Gregorčič på en utflykt till Uppsala.

Vi samlades tidigt på morgonen utanför våra lokaler, sedan åkte vi mot. Det var fint väder, renå sommardagen och det var rätt i tid att göra denna utflykt där alla generationer och medlemmar i föreningen var inbjudna.

Vi gick runt på stan, bland annat besökte vi Uppsala domkyrka och Botaniska trädgården, Pelle Svanslös lekpark. Kort sagt, det var en trevlig och minnesvärd utflykt. Jag skulle vilja att vi anordnar dessa resor regelbundet och därför vill jag redan nu ta tillfället att göra reklam för kommande resa, i samband med årets flergenerationsträff.

Det var en trevlig resa och vi åkte hem med en stor tillfredsställelse och med hopp om att fler sådana utflykter organiseras för medlemmarna och vänerna både inom och utanför föreningen.

Tack alla ni som hjälpte till att organisera utflykten.

Binkoštno srečanje društva Köping

Dобра volja vedno velja, so govorili modri možje, in občutki iz leta v leto so vedno lepi in nepozabni, še posebno takrat, ko načrtujemo skupno druženje za binkoštni praznik. Doživetje v Vadsteni, je res veselo sproščeno, člani društva Simon Gregorčič smo res ponosni romarji. Praznični dan, ki nam je naklonjen za binkoštni praznik, nam je pomemben in blagoslovljen dan, in številni romarji si želimo, da bi še vrsto let potekala srečanja za binkoštne praznične dni.

Rad bi vas spodbudil, da ohranimo in spoštujemo to tradicionalno srečanje, kraj Vadstena nas namreč iz leta v leto znova vabi, da obiščemo našo slovensko lipo, cerkev Sv. Brigite, in da se seveda srečamo z vsemi drugimi zvestimi romarji.

Vsi člani se še vedno radi spominjamo, kako je bilo lepo pred leti, ko je bilo nas, romarjev, kar za en velik avtobus samo iz društva Köping. Še vedno radi obujamo te spomine in ohranjamo tradicijo ob tem prečudovitem Binkoštnem prazniku, čeprav nas je vedno manj. Vsi se zavedamo, da je žal ne bo nikoli več tako, kot je bilo, smo v obdobju, ko so pretekla leta le še lepi spomini in ni več moči ter zdravja za takšna nepozabna srečanja. Je pa vedno dobro upoštevati modre besede vseh tistih, ki so se kdaj udeležili teh srečanj. Vzemite si čas in se odpravite na takšno druženje.

Spoštovani, spremembe so hitre in jih ne bomo mogli pozabiti. V zadnjem času smo se zopet poslovili od nekaj članov društva Köping, od Liljane Ladič, Karla Zorjana in Alberta Kohonta.

Bili so zvesti in dolgoletni člani društva, radi se jih bomo spominjali, še posebej ob raznih srečanjih in družabnih priložnosti. Tako včasih tudi sam premišljujem, kaj se dogaja.

Žalostno je že, kadar izgubiš enega prijatelja in člana društva, to pa je kar prehud udarec za nas vse, še posebej za vsakega posameznika med nami, prijatelji in člani društva »Simon Gregorčič«.

Vsem naj bo lahka zemljica in tako kot vedno za vsakega člana, bomo poskrbeli, da nam bodo ostali v spominu, in jim bomo tudi prižgali svečko ob pravih trenutkih. Kot predsednik društva želim vsem res zdravja, medsebojnih srečevanj in prijetnega druženja med nami. Želim si, da ohramimo te navade in se družimo še veliko let, leta. Vsem, ki se bomo podali na božjo pot v Vadsteno, že vnaprej hvala. Bodimo trdni in vztrajni še naprej.

Även i år kommer vi att samlas från hela Sverige på vår årliga pingsträff i Vadstena. Som ordförande i Slovenska riksförbundet hoppas jag att vi håller denna tradition levande i många år framöver. Stort tack till alla som deltagit på alla sätt och vis i Vadstena och hoppas på en minst lika rolig och trevligt träff igen nästa år.

Čestitke vsem članom društva Simon Gregorčič, Köping

Hitro čas beži, hitro dnevi hitijo, drug za drugim se vrstijo
in prišel je dan in trenutek praznovanja za rojstni dan.

Veliko zdravja, sreče in veselje naj vas spremlja skozi življenje.
Spoštovani slavljenici, vse najboljše vam želi vaš predsednik društva.

Grattis till er alla i föreningen som fyller år
Jag önskar er allt väl, på födelsedagen,
ordförande i slovenska föreningen Köping.

Alojz Macuh
Predsednik društva Simon Gregorčič
Ordförande slovenska föreningen Köping

Foto: Flower photo created by freepik - www.freepik.com

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO SLOVENIJA, OLOFSTRÖM

Občni zbor in praznovanje dneva žena

V soboto, 9. marca, je imelo kulturno društvo Slovenija občni zbor. Upravni odbor je dobil podaljšan mandat za dve leti. Sprejeli smo delovne načrte in se zahvalili vsem članom za njihovo delo. Nekatere člane je zanimalo društveno finančno stanje. Finance so v dobrem stanju. Po sestanku smo praznovali dan žena.

Počastili smo žene in dekleta z nageljni, z okusno večerjo in žlahtno kapljico.

Po večerji smo se razveselili ob poskočnih zvokih slovenske glasbe, ob harmoniki našega Viktorja. Rajali in peli smo pozno v noč.

Društveni načrt za leto 2019

9. marca: Občni zbor in praznovanje dneva žena.

18. maja: Balinanje in srečanje v društvu.

8. junija: Romanje v Vadsteno

24. avgusta ob 14.00 uri: Piknik in srečanje Slovencev v Barnakälla

19. oktobra ob 17. uri: Vinska trgatev v društvenih prostorih.

14. decembra ob 17. uri: Božično praznovanje v prostorih društva.

Slovenska masa je vsako peto nedeljo v Olofströmu ob 11. uri in v Nybroju ob 16.30.

Informacije in prijave pri Silvani Stopar na tel: 0702654446, ali na naslov:

slovenci.blekinge@gmail.com.

V soboto, 16. maja smo imeli balinanje in srečanje v društvu. Zbralo se je kar precej članov in tudi vreme nam je bilo naklonjeno, saj je bilo brez dežja. Po balinanju smo se zbrali v lokalnu in se posladkali z okusnim ksilom in kozarcem vina.

Člani društva, ki praznujejo obletnico:

Ester Novak, 50 let in Gertrud Muller, 90 let

Žalostna novica

12. marca nas je zapustil naš dolgoletni član in prijatelj Karlo Pesjak. Spominjamo se ga kot pridnega fotografa in ljubitelja narave. Karlo je bil zelo prijazen in vesel človek, pogrešali ga bomo. Naj počiva v miru.

Iskreno sožalje ženi Inger in hčerkama Emi in Nini.

ORFEUM – LANDSKRONA

SPD ORFEUM

Zadnja leta pišemo in beremo številne nekrologe, *In memoriam*, besedila o naših pokojnikih na Švedskem. Menim, da bi bilo prijazno pisati tudi o še živih rojakih, ki so s svojim delovanjem za slovenstvo pustili globok vtip in odtis, in ki so še vedno steber društva.

Lansko leto je društvo slavilo 50 let delovanja, s tem pa ni rečeno, da sta vloga ali delovanje društva zaključena. Nikakor ne. Z novimi močmi, ko smo izvolili predsednico Danni Stražar, upamo na nadaljnje ustvarjanje na področjih kulture, petja in gojenja slovenskega jezika.

Ker najbolj poznam slovensko društvo v Landskroni, današnji Orfeum, lahko pišem le o dogajanjih pri nas. Kot je mnogim znano, sem o vseh takrat obstoječih društvih pisala v knjigi **SLOVENCI NA ŠVEDSKEM**, izdani leta 2005.

Leto dni pozneje sem izdala knjigo **SLOVENER I SVERIGE** v švedskem jeziku. S sestrama Gabrijelo in Olgo ter delno z družinskim članom društva Orfeum smo na prelomnici 1999/2000 in pozneje posneli 5 zgoščenek, ki so bile lepo sprejete predvsem v Sloveniji.

Posneli smo tudi video z naslovom **GLASBENI MOSTOVI (MUSIKBROAR)**, 2000/01 v sodelovanju z občinama Landskrona in Ribnica v Sloveniji. Brez mojih sester, moža in otrok bi družabno življenje v Landskroni bilo videti povsem drugače, bilo bi prazno in brez motivacije.

Naša družina, namreč družina Budjevih, je bila ustvarjalna na področju glasbe in slovenske kulture vse od leta 1968 naprej. Z narodno zabavnim ansamblom **LASTOVKE** smo od leta 1973 do 1993 gostovali in povezovali Slovence po vsej Švedski.

Kdo od rojakov ne pozna slovenskega terceta **SESTRE BUDJA**? Predvsem smo se predstavljale v Vadsteni ob binkoštnih srečanjih vse od leta 1974. Enako velja za ansambel **LASTOVKE**.

Zakaj se mi zdi, da je vse to treba obnavljati?! Pozaba je kot rjaveče železo, sčasoma izniči osnovo in jo naredi neuporabno, nekaj, česar si naši člani ne zaslužijo! Kaj naj rečem, moja nesrečna možganska kap in poznejše komplikacije so zaustavile moj elan, a srčno upam, da bo pod taktirko nove predsednice družabno življenje cvetelo naprej. Veliko tega držiš v svojih rokah, Danni. Želim ti vso srečo!

Avguština Budja Bencek

PLANIKA – MALMÖ

SKD Planika Malmö – zgodnje poletje 2019

Nekam naglo se bližata romanje v Vadsteno in tradicionalni Planikin piknik. Doslej je veljalo, da smo imeli piknik prvo soboto v mesecu juniju, letos pa nam je zagodla pozna Velika noč. Gotovo vam je ostalo v spominu, da so Binkošti (Pingst) 7 tednov ali 49 dni po Veliki noči, Binkošti pa praznujemo na 50. dan po Veliki noči. Katoliška cerkev nas uči, da je Kristus umrl na Veliki petek in vstal od mrtvih v nedeljo, na Veliko noč. Nato se je še 40 dni prikazoval apostolom in izbranim pričam nakar je šel v nebesa in ta dan poznamo danes kot Dan gospodovega vnebovzetja. 10 dni kasneje se je apostolom prikazal Sveti duh, jim dal dar, da so govorili vse jezike, ter jih poslal po svetu širit katoliško vero. Kot zanimivost še to, da je Pingst – Binkošti grška beseda in pomeni 50.

Vir splet.

Sobota, 08. junij: romanje v Vadsteno. Društvo bo organiziralo prevoz, prijave sprejema Jože Sternad, T. 076 117 37 97 do 25. maja, 2019. Dobrodošli, oglasite se!

Sobota, 15. junij: tradicionalni (že klasični) piknik ob 13. uri na starem mestu na Bulltofti. Upr. odbor vas zaradi nakupa količin hrane poziva, da se do 25. maja oglasite na: 0709 39 51 34 Natali Krumpačnik, ali na 0709 53 54 01 – Rudolf Belec. Kot vedno doslej velja, da je hrana za člane društva čisto zastonj, pili pa boste po najnižji možni ceni. Dobrodošli v polnem številu!

Na jesen bo Danni Stražar vodila Otroško jezikovno delavnico slovenščine (predvidoma enkrat na mesec), namen teh slovenski uric pa bo, da se otroci do 12 leta starosti preko glasbe in igre učijo slovenskega jezika in življenskih modrosti, ki jih Danni dobro pozna in jih bo znala prenesti na mladež. Doslej je prijavljenih 10 otrok. Vas zanima? Prijave Rudi: 0709 535401.

Datumi, ki bodo aktualni za jesen, so naslednji.

29/9; 20/10, 17/11 in morda še 15/12. Rezervirajte si te datum in pripeljite otroke na slovenske urice.

In memoriam: V zadnji zimi in pomladbi so nas zapustili kar trije zvesti dolgoletni člani društva: Olga Krizmanič roj. 1935, Dimitrije »Miro« Ševčuk roj. 1937 in nazadnje Anika Hozjan, roj. 1936. Vsem naj bo lahka zemlja, sorodnikom in svojcem pa izrekamo iskreno in globoko sožalje.

Na tej in sosednji strani si lahko ogledate nekaj slik z letošnjega dneva žena, ki ima pri članih Planike še vedno veliko podporo in smo ga letos na veliko, z dobro večerjo, veliko glasbe in malo manj plesa praznovali 16. marca v društvenih prostorih. Posnetke je, kot običajno, naredil Jože Myndel.

JoF

Prizori s proslavitve Dneva žena v Planiki, 16. marca 2019

SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM

28. aprila je Slovensko društvo Stockholm organiziralo srečanje družin z otroki v otroški igralnici Leos Lekland v Brommi v Stockholmu. Prišlo je devet družin, v glavnem znanih obrazov društva, pridružila pa se nam je tudi nova družina iz Knivste. Štirinajst otrok se je takoj zapodilo na igrala.

Najmlajši so v spremstvu staršev raziskovali gasilski dom ali pa v bazenu s plastičnimi žogicami spoznavali obliko in barvo. Malo starejši pa so neumorno plezali po raznolikih poteh (pletenih mrežah, plastičnih ceveh, blazinah), se spuščali po toboganih in skakali po trampolinah.

Na piratski ladji so kot namišljeni gusarji poprijeli za topove in se obstreljevali s penastimi žogicami. Zanimanje za igro je bilo res veliko, saj je bilo vesele, prepotene in rdeče obraze težko zvabiti in ujeti s kamero.

Starši smo ob kavici pokramljali o zadnjih dogodkih, načrtih ter se tudi dotaknili gojenja slovenskega jezika doma. Lepo je bilo slišati vztrajanje staršev pri ohranjanju slovenščine, v govoru in tudi v pisni obliki. Hura!!!

Po triurnem druženju smo se vsi zadovoljni razšli, v upanju, da se podobno v še večjem krogu kmalu ponovi.

Den 28 april anordnade slovenska föreningen i Stockholm en träff för barnfamiljer på Leos Lekland i Bromma, Stockholm. Det kom nio familjer, främst kända ansikten, men även en ny familj från Knivsta dök upp. Fjorton barn sprang omedelbart till leken. De yngsta utforskade brandkårens hus tillsammans med sina föräldrar eller var i poolen med plastbollar, där de upptäckte form och färg. De äldre barnen klättrade uttröttligt över olika hinder (stickade nät, plaströr, kuddar), åkte på rutschkanorna och hoppade trampolin. På ett piratskepp lekte barnen pirater och sköt skumbollar med kanonerna. Det var jätteroligt och fartfyllt så det var inte lätt att fånga de glada, svettiga och röda ansiktena på bild.

Under tiden drack föräldrarna kaffe och pratade om de senaste händelserna, planerna och även om slovenska språket hemmavid. Det var trevligt att höra föräldrarnas strävande om att bevara slovenska i tal och skrift. Hurra!!!

Efter tre timmar gick vi hem i hopp om att något liknande snart kommer att upprepas och då även i ett större sällskap.

KULTURA

S KNJIŽNE POLICE / Från bokhyllan

V Stockholmski mestni knjižnici (Stockholms stadsbibliotek - Internationella biblioteket/ Mednarodnji knjižnici) pri Odenplanu. Tokrat predstavljamo naslednjo knjigo, ki si jo lahko izposodite.

Franz Herre: Marija Terezija, velika Habsburžanka.

Cankarjeva založba, 2015.

To je „biografija vladarice, ki so jo imeli radi celo Slovenci“. Rodila se je pred 300 leti, že za življenja pa so jo oklicali za „prvo damo Evrope“.

Od vseh habsburških vladarjev, ki so skoraj šeststo let uravnavali usodo slovenskih dežel, je prav ona zapustila najgloblje sledi.

***

På Stockholms stadsbibliotek - Internationella biblioteket vid Odenplan. Den här gången presenterar vi följan-de bok som man kan låna.

Franz Herre: Marija Terezija, velika habsburžanka. Cankarjeva založba, 2015 (Maria Tere-sia, den stora Habsburgaren).

Det är en ”biografi över härskarinnan som var omtyckt till och med av slovener“. Hon föddes för 300 år sedan och redan under hennes liv blev hon kallad ”Europas första dam“.

Av alla habsburgska härskare, som i nästan sexhundra år styrde över slovenska landområden, är det just hon som lämnade djupaste avtryck.

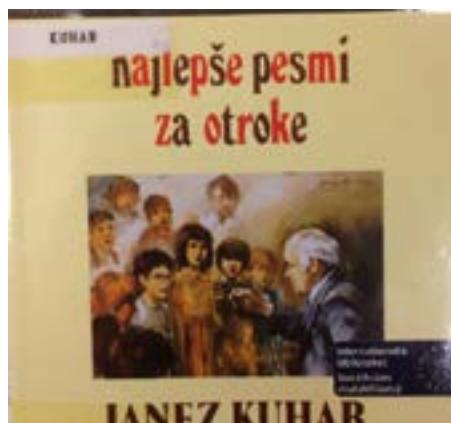
Za naše najmlajše / För våra minstingar

Ela Peroci: Muca Copatarica. Pravljica. Knjiga in zgoščenka. En saga i bokform och på CD.

Anja Štefan, Boštjan Gombač: Svet je kakor ringaraja. Petnajst pesmi na zgoščenki. Barnvisor på CD.

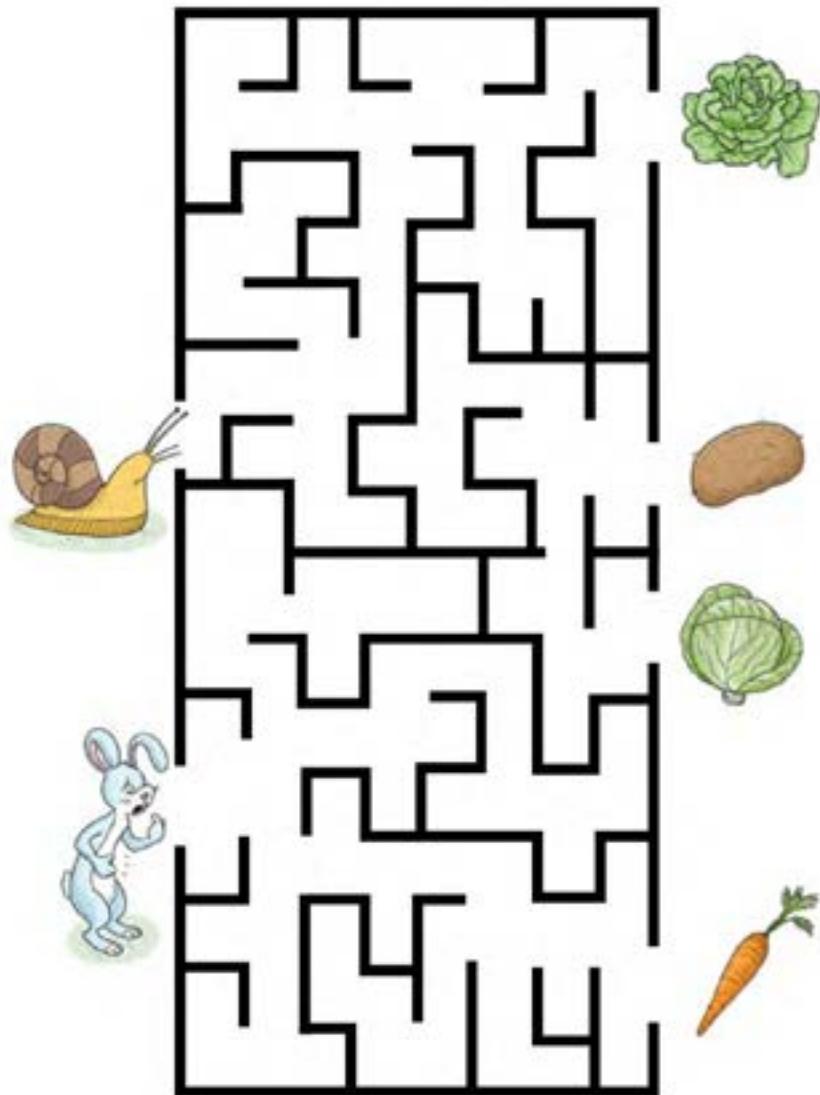
Janez Kuhar: Najlepše pesmi za otroke. Zgoščenka. Barnvisor på CD.

Prispevek pripravil Brane Kalčevič

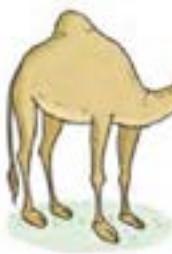

NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA

ZAJEC IN POLŽ STA LAČNA. POIŠČI POT DO HRANE. KAJ JESTA?

KAMELA IN MAČKA STA ŽEJNI. POIŠČI POT DO PIJAČE.
KAJ PIJETA?

SMEH JE POL ZDRAVJA

ETT GOT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET

Človeško telo menda raste do 25. leta starosti.

*Kako to, da zadnjica in trebuh nista bila seznanjena s tem?«

* * *

Kako je bilo kaj na prvem zmenku z novim fantom?

»Grozno! Pripeljal se je z Rolls-Roycem iz leta 1945!«

»To je pa zelo drag avto! In kaj ti ni bilo všeč?«

»On je prvi lastnik!«

* * *

- Včeraj je vaš pes ugriznil mojo taščo...

- ...in zdaj bi radi odškodnino...?!

- Ne. Psa bi kupil...

* * *

Prijatelja se pogovarjata in eden vpraša:

- »Kako to, da je tvoja žena vedno tako elegantno oblečena, ti pa vedno hodiš naokoli v teh zakrpanih cunjah?«

- »To je zaradi branja.«

- »Kako to misliš?«

- »Žena bere modne revije, jaz pa račune in izpiske tekočega računa.«

* * *

Se je zgodilo v Ljubljani (resnična zgodba) – povedana malo po domače

Je bila nekje fantovščina in so šli potem k ženini domov (mogoče tudi ne k ženini, ampak k enemu od drugih fantov). Stanovanje je bilo v bloku. Tip ima v kotu v sobi spravljene smučke. In eden od pametnjakovičev pride na idejo, da če se kdo upa s smučkami spustiti po stopnicah. Itak (!) se hitro eden javi. Se obleče v smučarski kombinezon, na glavo natakne čelado in gre fiiiiiiiiiiiiuuuuuu po prvih stopnicah. Lahko si predstavljaš ropot .... Pa nadaljuje po drugih ... in tako naprej. Pa grejo dol po stopnicah za njim še preostali in v nekem nadstropju vidijo na tleh žensko ... hja ... seveda jo je zbil in ji zlomil roko. Ženska je pač prišla pogledat, kdo zganja tak hrup?! Pokličejo rešilca in gospa se odpelje na urgen. Tipe je malo skrbelo za gospo in grejo na urgenco za njo pogledat, če je v redu.

Na urgenci vprašajo, kje je gospa, a nihče ni nič vedel. Jo opišejo: taka pa taka, zlomljena roka itd. Pošljejo jih na neki oddelek do zdravnika, kjer žensko spet opišejo zdravniku. In ta reče: pa je res bila ta gospa pri nas, ampak smo jo poslali na psihiatrijo, ker je vztrajno trdila, da jo je v bloku zbil smučar.

RECEPTI – RECEPTE

Tunini polpeti

Sestavine za 4 osebe

90 g bele francoske štruce

320 g tune v naravnem soku (2 pločevinki)

3 mlade čebulice (beli in zeleni del)

1 veliko jajce

30 g naribanega sira (edamec, čedar, gauda)

2 ščepca soli

1 ščepec sveže mletega popra

2 žlici olja

Priprava

1. Kruh narežemo na majhne koščke. Pločevinke tune odpremo, tuno stresemo na cedilo in dobro odcedimo. Mlade čebulice očistimo, operemo in drobno sesekljamo.

2. V skledi zmešamo kruh, tuno, razžvrkljano jajce, mlado čebulico, nariban sir, sol in poper. Sestavine s čistimi rokami dobro pregnetemo, da dobimo enotno zmes, ki jo pustimo počivati 10 do 15 minut, da se sestavine malce navlažijo.

3. Zmes razdelimo na štiri dele, nato pa vsak del z navlaženimi rokami oblikujemo v polpetto. V večji ponvi segrejemo dve žlici olja. V segreto ponev položimo polpete, znižamo temperaturo na srednjo jakost in polpete pečemo približno 5 minut. Ko se na spodnji strani lepo zapečejo, jih previdno obrnemo in zapečemo še na drugi strani (tudi na drugi strani jih pečemo približno 5 minut).

Krompirjeva solata z domačo majonezo

Sestavine za 4 osebe

600 g krompirja

1 jajce

0,5 žličke gorčice

1 dl olja

0,5 dl kisa

1,5 žličke soli

1 ščepec mletega popra

1 čebula

4 vejice peteršilja

Priprava

1. Krompir dobro operemo, ga damo v lonec, zalijemo s toliko vode, da sega približno dva prsta nad krompir, in dodamo eno žličko soli. Kuhamo še od 25 do 30 minut od takrat, ko zavre. Z ostrom ozkim nožem preverimo, ali je krompir dovolj kuhan.
2. Kuhan krompir odcedimo in ga takoj, ko je dovolj ohlajen, da ga lahko primemo, olupimo. Narežemo ga na tanke rezine in stresemo v solatno skledo. Skledo pokrijemo, da ostane krompir topel.
3. Pripravimo majonezo: v lončku z ročno metlico zmešamo sveže jajce, gorčico in žličko olja. Solimo in popramo po okusu ter prilijemo vroč kis. Zmes mešamo v vodni kopeli (glej nasveti) toliko časa, da se majoneza zgosti, nato jo odstavimo in med stalnim mešanjem počasi in v tankem curku prilijemo še preostalo olje.
4. Čebulo olupimo in drobno sesekljamo. Petrešilj operemo, otresemo in drobno sesekljamo. Krompir prelijemo s toplo majonezo, potresememo s čebulo in peteršiljem ter narahlo premešamo. Serviramo na krožnikih in po želji okrasimo z listki peteršilja.

Triki, s katerimi boste okronani za mojstra žara

Priprava jedi na žaru ni zahtevna, vseeno pa lahko uporabite tudi nekaj manjših trikov, zaradi katerih bodo vaše jedi samo še bolj okusne.

Pripravite žar za novo peko

Najprej morate žar temeljito očistiti, saj rešetke, na katerih so ostali kakršnikoli ostanki hrane, niso primerne za peko in tudi jedi lahko dobijo slab priokus. Zakurite žar in počakajte, da vsa umazanija zogleni, nato pa rešetke dobro oščetkajte in obrišite. Priporočljivo je, da jih očistite po vsaki peki, ko so še vroče.

Odlično vzdušje piknika lahko pričarate tudi doma

Navdušenje nad piknikom lahko hitro pokvari slabo vreme, ampak tudi za to obstaja rešitev. Okusne mesne dobre lahko pripravite tudi v domači kuhinji. V primeru, da vam primanjkuje časa, izberite izdelke, ki so že vnaprej pripravljeni.

Vir: www.okusno.je

OBVESTILA – MEDDELANDE

Slovenski dopolnilni pouk v Stockholmju

Za jesen 2019 je načrtovano, da bo v Stockholmju ob podpori Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter Zavoda za šolstvo RS zaživel dopolnilni pouk slovenskega jezika.

Cilj dopolnilnega pouka je razvijanje slovenščine pri Slovencih po svetu in ohranjanja stika z matično domovino.

Namenjen je otrokom od četrtega leta starosti in mladostnikom.

Pouk bo potekal v popoldanskem času ob koncih tedna, enkrat na 14 dni po dve šolski uri (za začetek). Pouk bo izvajala učiteljica slovenskega dopolnilnega pouka na Švedskem, Danni Stražar. Pouk se bo zagotovo izvajal, saj je že nekaj prijavljenih, vendar učiteljica slovenskega jezika vabi še druge družine s slovenskim poreklom, da se prijavijo k pouku.

Pouk bo potekal v glasbeni šoli Kulturskolan na Fridhemsplanu.

Predvideni datumi pouka so naslednji:

14. september & 21. september

5. oktober & 19. oktober

9. november & 30. november

Zaključek v decembru (predvidoma z Miklavževanjem, predstavo otrok in kulturnim programom).

Vse zainteresirane družine naj se oglasijo učiteljici Danni,

e-naslov: musiktjej@yahoo.com, in ji posredujejo ime otroka in letnico rojstva.

Na podlagi zbranih podatkov bo mogoče načrtovati število in velikost posameznih skupin ter oblikovati primerne skupine.

Dobrodošli doma 2019

Tradicionalna prireditev Dobrodošli doma bo letos 6. julija 2019 v Radovljici.

Vabimo rojakinje in rojake, ki živite v zamejstvu in po svetu, da se nam na ta dan pridružite. Skupaj z vami bomo izoblikovali pester in bogat kulturni ter športni program.

Letošnji dogodek organiziramo društva: Združenje Slovenska izseljenska matica, Svetovni slovenski kongres, Slovenija v svetu in Rafaelova družba pod pokroviteljstvom Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Pripravili bomo nastope različnih glasbenih, folklornih in pevskih skupin, razstave, srečanje mladih raziskovalcev, predstavitve nagrajenih diplomskih in magistrskih nalog, nogometne tekme ... Organizirali bomo tudi izlete v okolici Radovljice.

Veselimo se srečanja z vami!

Od Moskve do Halifaxa

Rad bi vam opisal svojo zgodbo, kako sem se vključil v slovensko reprezentanco v floorballu (innebandy ali dvoranski hokej, op. ured.).

Ime mi je Martin Zupančič in sem tretja generacija Slovencev na Švedskem. Floorball (dvoranski hokej) sem začel igrati, ko sem bil star 13 let. Pred tem sem igral nogomet.

Že od mladih let rad poslušam slovensko narodno zabavno glasbo in rad ob njej prepevam. Govorijo mi, da sem slavček. Za počitnice rad hodim v Slovenijo.

Pred tremi leti sem začel iskati po spletni strani slovenske floorball ekipe in se začel dopisovati z nekim igralcem iz Škofje Loke. Ta igralec je pozneje posredoval moje podatke trenerju v njegovi ekipi. Trener Gorazd Tomc je tudi selektor slovenske reprezentance floorballa. Povabil me je v Prago, kjer igrajo veliki in svetovno znan turnir »Prag games«. Tam se je začela moja pot v slovensko reprezentanco.

2018 sem se jim znova priklučil v Pragi. Septembra 2018 sem bil izbran na pred-kvalifikacije za svetovno prvenstvo floorballa U19 v Moskvi. Z mamo in očetom smo odpotovali v Moskvo, kjer me je slovenska ekipa pričakala že na letališču. Že od samega začetka sem se počutil kot eden od njih.

V Moskvi nas je čakalo 5 tekem in v prvi tekmi smo naleteli na najmočnejšo ekipo, Estonijo. Takrat smo pokazali, kaj znamo in da imamo namen na teh kvalifikacijah zmagati. Premagali smo tudi Francoze in Špance.

Z Belgijci smo imeli nekaj težav in so vodili s 6 proti 1, vendar smo s slovensko trmo tekmo obrnili v našo korist in zmagali z enim golom razlike. Po tekmi z Belgijci so bili na vrsti Rusi

in tudi njih smo premagali. Tako smo postali zmagovalci brez poraza. Pot v Kanado, točneje v Halifax, se je začela.

Aprila 2019 sem odpotoval v Slovenijo, kjer sem se vključil v priprave za svetovno prvenstvo B skupine U19 v Halifaxu, Kanadi. Imeli smo prijateljske tekme proti Avstriji in Maďarski, na katerih smo zmagali. Pripravljeni smo bili na nalogo, ki nas je čakala.

V Kanadi smo bili v skupini z Novo Zelandijo, Kanado in Nemčijo. Premagali smo vse, razen Nemčije ne, saj so igrali na višji ravni. Tako smo končali kot drugi v skupini. V polfinalu smo premagali Ruse in bilo je očitno, da smo v finalu. V finalu so nas zopet pričakali Nemci, ki so bili premočni za nas. Premagali so nas z rezultatom 9 proti 3.

Kljub temu, da smo izgubili v finalu, smo zelo ponosni, saj je Slovenija zdaj 10. na svetu v U19 v floorballu. Čeprav je Slovenija mala, smo pokazali, da je treba računati na Slovenijo in da se ne predamo.

Rad bi se zahvalil vsem, ki so me finančno podpirali tako, da so zase kupovali majice. Hvala tudi tudi mojim sponzorjem Slovenski zvezi na Švedskem, slovenskemu društvu Slovenski dom iz Göteborga, Misiskemu pastoralnemu svetu v Göteborgu in vsem preostalim domaćim. Verjeli so vame in tega ne bom nikoli pozabil.

Rad bi se tudi zahvalil članom kluba FBK Insport v Škofji Loki, celotni ekipi U19 in trenerški ekipi, ki me je sprejela in mi pomagala uresničiti sanje. Če povem po domače: »Vi ste zakon!«

Kaj imamo mi? SRCE

Kaj imamo še? POGUM

Kdo smo mi? SLOVENCI 1,2,3 SLOVENIJA

Martin Zupančič, zaveden Slovenec

PISMA BRALCEV

Planica, Planica

Kot sem omenila že v zadnjem Glasilu, sem se na dopustu jeseni potepala po naši lepi domovini. Kranjska Gora z lepo okolico, prijaznimi ljudmi, ki seveda zaživi poleti s turisti in pozimi s smučarji in svetovnimi tekmovalci. Po dobro prespani noči in zajtrku smo se odpeljali v Planico. Moram napisati, da sem bila prijetno presenečena nad lepo urejeno okolico okrog naših skakalnic, ki ne počivajo niti poleti. Na vseh štirih skakalnicah različnih višin so trenirali mladi in starejši skakalci.

Majice vseh številk in barv z napis »Kdor ne skače, ni Slovenc«, kar je bil zraven teh velikank čisto pravi napis. Sedeli smo na soncu ob dobri kavi in jabolčnem zavitku, ki je bil prava poslastica.

Po televiziji smo spremljali našo mlado generacijo, ki zastopa Slovenijo doma in po svetu s skoki, ki lahko presegajo dolžino 239 metrov. Marsikaj morajo športniki žrtvovati, da pridejo v vrh in so ne-popustljivi. Zanje navijamo, čeprav ne na kanalih švedske televizije, ker pač nimaš svojih skakalcev. Dekletom in fantom želimo mnogo lepih uspehov in veliko medalj.

To pred leti ni bilo mogoče, sedaj pa imajo umetno trav, ki jo nenehno škropijo, da je pristanek skakalca varen in uspešno dokončan.

Po stopnicah na vrh skakalnice in nato spust v dolino. Srečala sem Klemna, ki je pridno treniral in ni imel več kot dvanajst let. Klub vročini so dekleta in fantje nosili skakalne drese, tesno oprijete, da je čim manj upora vetra. Takrat so bili na treningu tudi Francozzi in Kanadčani. Nedaleč stran stoji na novo zgrajena večnamenska stavba, ki ima v kleti zimske razmere, da se da smučati tudi poleti, nadstropje s konferenčnimi dvoranami, tudi trgovine s spominki ni manjkalo.

Avsenikov in Elanov muzej

Ker sta Avsenikov in Elanov muzej ob ponedeljkih zaprta, smo ju znova obiskali v torek.

Elanov muzej so odprli lani spomladi in častni gost je bil Ingemar Stenmark. Njegova velika slika je obešena takoj ob vstopu v muzej, in na sliki je nasmejan in kodrastih las. Ingemar je Elanu ostal zvest vso svojo kariero, čeprav mu gotovo ni manjkalo dobrih ponudb od drugih smučarskih znamk.

V Elanovem muzeju so razstavljene prve izdelane smuči in pa seveda smuči, na katerih je Peter Prevc zmagal, dobil zlatega orla in stekleni globus.

Elan pa ni delal samo smuči. Prva tračna žaga, skibob, jadralna letala so bili osnovni serijski izdelek.

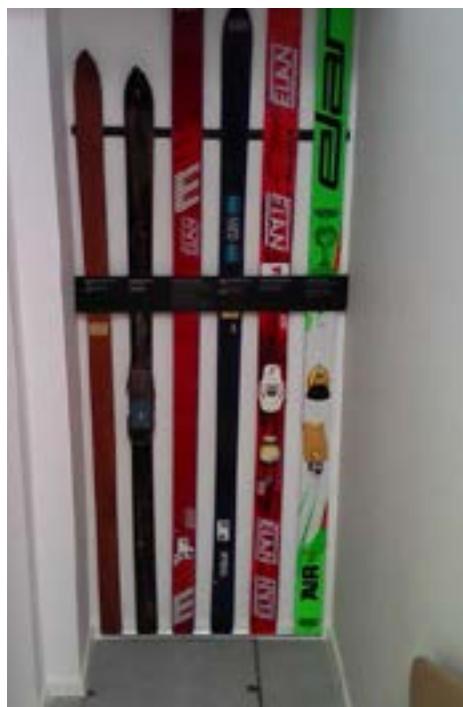
2. 2. 1979 leta je bil krstni polet jadralnega letala DG-100 z razpletom kril 15 metrov, dolžina trupa sedem metrov in višina 81 cm. Tehtalo je 225 kg in doseglo največjo hitrost 260 km na uro. Bilo je izdelano iz steklenih vlaken in umetnih smol. V 16 letih so v Elanu izdelali več kot 800 letal enosedov, dvosedov in tudi letala z dodatnim motorjem za samostojni dvig, kot so DG-101.

1953 je Elan začel izdelovati prvo telovadno opremo za novo telovadnico na Vrhniku. Veliko več razstavljenih predmetov je na ogled. Ko smo odhajali, nam je vodička povedala, da je Elan znova na prodaj. Toliko slovenske zgodovine ni v interesu politikov, da bi jo ohranili doma in za prihodnjo generacijo.

Marija Kolar, Göteborg

(Fotografije so iz muzeja Elan in Planice)

V SPOMIN – IN MEMORIAM

Andrea Eva Turščič (1972– 2018*)

Mamma var en riktig glädjespridare. Hon ville alltid få alla omkring sig på gott humör och bjöd gärna på sig själv, hon sa ofta »jag bjuder på det«.

Mamma var rolig utan att anstränga sig. Hon kunde säga vad som helst men fick oss ändå att skratta, exempelvis när vi satt på en restaurang och det gick förbi en utklädd tjejer som hade möhippa, då sa mamma »oj titta hon ska nog gå och gifta sig«.

Mamma var väldigt envis, det fanns nästan ingen som kunde stoppa henne förutom hennes egen mor Stefanija.

Mamma tog varje tillfälle hon kunde för att spendera tid med sin mor, så mycket att vi ibland åt frukost, lunch och middag där. Det var även där mamma, Stanko och Katarina med familjer brukade samlas. Hos mormor firade vi även midsommar tillsammans. Att vara samlade under högtider var nämligen väldigt viktigt för mamma.

Ett år blev hon arg på sin bror Stanko för de hade tänkt fira midsommar utan oss. Då såg hon till att vi alla blev inbjudna. Mamma var aldrig rädd för att uttrycka sin åsikt och tack vare detta fick vi vår bästa midsommar någonsin.

Mamma hade många passioner i livet. Teater, sång och dans var bara några. Det var genom folkdansen hon kom att träffa kärleken, vår pappa Silvo. Hon blev gravid som 18-åring, redan där visade hon stort mod, tro och ansvarstagande när de bestämde sig för att behålla barnet. 1991 föds Marija. Några år senare planerade de sitt andra barn och 1996 föds Rebecka. Namnet på flickan skulle vara Daniella men det höll inte Marija med om och då gick Stefanija in och övertalade mamma, så till slut blev namnet Rebecka.

Som den stora drömmaren hon var, tog hon alla projekt på största allvar, till exempel när hon åkte på affärsresa till USA och kom hem och berättade om hur rika vi skulle bli. Mamma insåg inte alltid hur rik hon redan var med sin familj runtomkring sig som älskade henne över allt annat.

Andrea hade även ett stort barnasinne och tog med oss på roliga äventyr. En kväll gick vi tillsammans med Katarina och våra kusiner till den stora skidbacken i Alafors för att åka pulka sent på kvällen. Där roade vi oss i flera timmar tills väktarna kom och jagade bort oss.

Mamma var alltid omtyckt av våra vänner och bekanta. Det har hänt att de kommit förbi utan att vi varit där för att umgås med mamma. Vårt hem kom också att bli deras hem. Dörrarna var alltid öppna och alla var välkomna.

2015 flyttade mamma upp till Säffle. Vi hade daglig telefonkontakt, oavsett när vi ringde så svarade hon alltid. Vi träffades så ofta vi kunde och såg till att utnyttja varje minut.

En stor lycka för mamma var när hon blev mormor till Noah i april. Hon tackade Hayder för den finaste födelsedagspresenten hon kunde få. Därmed tog hon tag i sin vikt så hon skulle orka springa med Noah och alla kommande barnbarn. Vid ett tillfälle satt hon och Noah och diskuterade som de alltid brukade göra och plötsligt fick hon ett svar. Han sken upp och jollrade som han aldrig gjort tidigare och höll en konversation i ca 2 min.

Ett gott minne för livet då vi alla tre skrattade så vi fick ont i magen var i somras när vi paddlade kanot. Trion fick testa sina samarbetsförmågor och på vår färd fäktades vi med getingar, sjöng Pocahontas och gjorde vårt bästa för att inte kanoten skulle välta.

Utöver att vara en stark kvinna och vår förebild så var hon även vår bästa vän. Vi hade föreställt oss flera år med dig. Vi hade så mycket planer, men Gud hade en annan plan. Vi vet att mamma haft ett tufft liv och var i ständigt jakt på något hon tyvärr aldrig fann. Vi hoppas nu att du funnit det du söker och att du äntligen fått frid. Det har varit den största äran att ha dig som mamma. Tack för allt. Vi älskar dig nu och för alltid.

En vacker dag möts vi igen, Marija och Rebecka.

Dimitrije »Miro« Ševčuk (1937 – 2019*)

Dimitrije »Miro« Ševčuk föddes den 1:a december 1937 i Banja Luka i forna Jugoslavien. Hans föräldrar var ursprungligen emigranter från Ukraina. Under en del av 2:a världskriget så blev han tvungen att bo i ett kloster med sin äldre bror Ivan under tiden som hans pappa, som var partisan, stred mot nazisterna. Livet i klostret var hemskt, men det var säkrare där än hemma. Pappan dog sorgligt nog strax innan kriget tog slut.

Efter kriget så förenades han och hans bror med sin mamma och sina övriga 3 syskon. Det var en svår tid. Åren gick och Miro blev äldre. Han utbildade sig till billektriker, vilka det knappt fanns en handfull av i den delen av Jugoslavien. Elektricitet och maskiner blir hans passion i livet och han får jobb direkt och blir snabbt mycket omtyckt av alla och även mycket respekterad och omtyckt för sin höga arbetsmoral och noga utförda arbeten. Han får smeknamnet »Struja«. Miros kunskaper behövdes överallt och jobb hade han hur mycket som helst. Detta gjorde att han kunde unna sig lite extra. Miro köpte sig en motorcykel med sidovagn. Han jobbade i Banja Luka och i de flesta småstäder och byar runtom. I en av dessa småstäder (Bosanska Gradiška) så träffar han i början på 60-talet sin livspartner Ljudmila Marčić (född Tkalec). Ljudmila var född 1936 och uppväxt i Maribor, Slovenien. Några år senare så flyttar de till Malmö med hennes dotter Katarina, som var ett av två barn, som Ljudmila hade från ett tidigare äktenskap.

Några år senare så flyttar även det andra barnet, Davorin, till Malmö. Miro jobbar bla. som bil och lastbilsmekaniker på International Harvester och senare även på Tudor Bilbatterier. På 70-talet föds de båda sönerna Don och Ural. Don föds hemma 1970 och Miro förlöser honom på egen hand i den lägenhet de köpte 1969 på Rosengård. 1973 föds Ural, men denna gången hinner de till BB. Miro börjar jobba som motorman på båtarna mellan Sverige och Danmark. Ljudmila jobbar som biokemisk analytiker på Malmö Allmänna Sjukhus.

1974 köper Miro en Volkswagen Buss och denna typ av bil kommer han att ha resten av livet. I den bilen kör familjen ner till hemlandet för att träffa familjen och för att sola och

bada. Livet ser bra ut. Men 1976 så omkommer Ljudmilas son, Davorin, i en trafikolycka på Autobahn och detta sätter djupa sår och ett svårt trauma i familjen.

Åren går och på 80-talet så jobbar Miro nu som el-maskinist efter att ha utbildat sig på Merchant Marine Academy. Han är nu mycket efterfrågad av såväl maskinchefer som kapitener. Alla vill ha Miro med på sin båt och på sitt skift. När Miro jobbade så visste alla att inget kunde gå snett. Han blev känd som den som kunde laga allt, men hans starkaste sida var maskiner och el. Hans yngre bror Drago köper ett hus på ön Pag i Kroatien och samtidigt köper Miro en motorbåt och vattenskidor. Detta blir ett av de bästa ställena att semestra på och hit åkte de varje år. På 90-talet så tog Miro även några jobb på sk. »utebåtar«. På sådana båtar jobbar man i upp till ett halvår i sträck. Båtarna går ofta till andra sidan av jordklotet. Han var bland annat i Singapore vilket imponerade mycket på honom, och samma båt fraktades det även brittiska stridsvagnar till Kuwait genom Suezkanalen.

År 2003 så är det dags att gå i pension men Miro väljer att jobba ytterligare några år, men bara tills en hjärtinfarkt sätter punkt för det och först då pensionerar han sig. Sen via en god vän, som är fiskare, så får han möjlighet att hyra en fiskestuga i Limhamns Fiskarförening. Här drar han in sina verktyg och maskiner och har sedan dess alltid haft nåt att »pilla med«. Detta blir hans nya passion i livet. Han köper sin första fiskebåt och återigen så är han ute på havet.

På 2010-talet så säljer han sin lilla fiskebåt för att köpa en större fiskebåt och han är ofta ute och fiskar. 2014 drabbas Ljudmila av en kraftig stroke vilket vänder upp och ner på livet. Miro och hans äldsta son Don vårdar henne nästan dygnet runt i 20 månader innan hon 2015 går bort. Strax efter Ljudmilas bortgång så hittar hans bror Drago en liten fågelunge, en råka, som legat på marken med bruten vinge och brutet ben. Miro beslutar sig för att ta hand om den stackars fågeln. Han sköter om den och matar den varje dag. Den får bo i hans hodata. Fågeln döper de till Gavro, som kommer från det jugoslaviska ordet gavran. Detta blir början på en mycket ovanlig vänskap mellan en fågel och en människa. Gavro blir så tam att den inte vill lämna Miros sida. Den sitter på hans arm, hans axel, på hans keps och pratar och pratar. Och Miro pratar tillbaka. Till slut så kan de förstå varandra genom ord och kroppsspråk.

Gavro väntade på Miro vid hoddan varje dag, och när han såg Miro komma, ibland från flera hundra meters avstånd, så flög han dit och satte sig på hans arm eller axel och kraxade. 2018 föds Adrian, som är son till Dons dotter Jonna, så Miro hinner även att bli en mycket lycklig »gammel-deda«. Miro gick bort den 27:e mars i år efter en kort tids sjukdom i sitt hem, i samma rum som även hans kära Ljudmila levde sina sista dagar i. Det finns bara bra saker att säga om Miro. Många har sagt att han var den snällaste människan de kände. Kanske för snäll. Han var så otroligt godhjärtad och omtänksam och ställde alltid upp för allt och alla utan att vilja ha något tillbaka. Sådan var han. Och så kommer vi att minnas honom. Nu har han anslutit sig till de andra som inte längre finns kvar här, mer än i våra minnen, hjärtan och tankar. Han lämnar ett enormt tomrum efter sig. Ett tomrum som aldrig kommer att kunna fyllas.

Vila i frid.

GLAD MIDSOMMAR!

Slovensko GLASILO – Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping
www.slovenskazvezanasvedskem.com

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com
Telefonska številka: +46 (0) 736003092

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KULTURE SLOVENIJA

Preds: Karli Zunko
c/o Karli Zunko,
Norra Torggatan 17, 640 30 Hälleforsnäs
slovensko.drustvo@gmail.com

SKD FRANCE PREŠEREN

Preds. Lado Lomšek, 031-46 26 87
c/o Lomšek
Stora björn 33, 415 16 Göteborg
ladolomsek2@gmail.com

IVAN CANKAR

Preds. Ivan Zbasnik, 035- 21 12 94
Meteorvägen 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@bahnhof.se

SD PLANIKA

Preds. Rudolf Belec, 040-21 80 48
Mobilni telefon: 0709-535401
V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö
kontakt@planika.se
www.planika.se

SD SIMON GREGORČIC

Preds. Alojz Macuh,
Scheelegatan 7, 731 32 Köping
aa.macuh@gmail.com
<http://antonbreznik.wixsite.com/simon>

SD STOCKHOLM

Preds. Rok Ogrin
c/o Rok Ogrin, Esplanaden 12 C,
761 45 Norrtälje
slovdrustvo.stockholm@gmail.com
<http://slovenskodrustvostockholm.weebly.com/>

KD SLOVENIJA

Preds. Janez Rampre, 073-344 95 27 Vall-
movägen 10, 293 34 Olofström
janez.rampre@oktv.se

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

Preds. Danni Stražar
c/o Bencek-Budja
Nattljusgården 28 B, 261 72 Häljarp
orfeum.slosve@gmail.com

SLOVENSKI DOM

Preds. Jože Zupančič, 031-98 19 37
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
marianne.ratajc@byggnads.se

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 0708278757
zvone.podvinski@rkc.si

SLOVENSKO VELEPOSLANIŠTVO

Amaliegade 6, 2. Floor
1256 Köpenhamn, Danmark
Tel: 0045 33 73 01 20, 0045 33 73 01 22
sloembassy.copenhagen@gov.si

Tisk/tryck: Grafika Gracer d.o.o., Celje, Slovenija/Slovenien

